

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

0801-IWW.0921.6.2019.10
UNP: 0801-20-022019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Z kontroli w trybie zwykłym przeprowadzonej na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) w Urzędzie Skarbowym w Żaganiu w zakresie *terminowości prowadzenia przez Urząd Skarbowy w Żaganiu postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn wszczętych lub zakończonych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.* Kontrolę przeprowadziły: Pani Jolanta Twardowska ekspert skarbowy ds. kontroli wewnętrznej oraz Pani Małgorzata Makowska główny ekspert skarbowy ds. orzecznictwa w dniach od 26 listopada 2019 r. do 13 grudnia 2019 r. na podstawie upoważnienia do kontroli nr 14/2019/US z dnia 19 listopada 2019 r., które okazano przed przystąpieniem do czynności kontrolnych Panu Arkadiuszowi Nowackiemu Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Żaganiu. Kontrola została odnotowana w książce kontroli Urzędu pod numerem 1/2019.

USTALENIA

1. Organizacja pracy i przepisy wewnętrzne obowiązujące w Urzędzie w zakresie prowadzenia postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn

W okresie objętym kontrolą, w Urzędzie Skarbowym w Żaganiu obowiązywał Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do zarządzenia nr 10/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze z 7 marca 2017 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Żaganiu.

W ww. Regulaminie zapisano, że m.in. prowadzenie postępowań podatkowych w zakresie podatków dochodowych oraz podatku od towarów i usług, podatków majątkowych i sektorowych należy do zadań Referatu Podatków Dochodowych, Podatku od Towarów i Usług, Podatków Majątkowych i Sektorowych oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej (SPV).

W trakcie kontroli ustalono również, że w okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Żaganiu obowiązywała instrukcja „Postępowanie podatkowe w podatku od spadków

i darowizn”, której celem było określenie zasad podejmowania czynności w zakresie podatku od spadków i darowizn, zapewniających prowadzenie postępowania podatkowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przedmiotowa instrukcja została zastąpiona instrukcją nr 3/2019 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żaganiu z 31 lipca 2019 r. w sprawie: postępowanie podatkowe w podatku od spadków i darowizn.

Kierownik komórki SPV jest zatrudniony na tym stanowisku od 2 stycznia 2018 r. Komórka SPV w 2018 r. łącznie z kierownikiem liczyła 7 osób, natomiast w 2019 r. w komórce SPV zatrudnionych było 6 pracowników (łącznie z kierownikiem). Sprawami z zakresu podatku od spadków i darowizn zajmuje się jeden pracownik.

W trakcie kontroli zweryfikowano zakres obowiązków ww. pracownika i stwierdzono, że w obowiązkach szczegółowych pracownik ten ma zapisane prowadzenie postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn oraz podatku od czynności cywilnoprawnych. Przedłożony zakres obowiązków jest aktualny.

Ponadto ustalono, że ww. pracownik cyklicznie sporządza raporty z aplikacji SSP, w oparciu, o które osoby nadzorujące pracę, monitorują czas prowadzenia postępowań podatkowych

w zakresie podatku od spadków i darowizn. Dane z przedmiotowych raportów (wraz z innymi przekazywanymi przez pozostałych pracowników), ujmowane są następnie w sprawozdaniach sporządzanych przez pracowników komórki SPV dotyczących terminowości prowadzenia spraw (postępowań podatkowych) z zakresu wszystkich podatków, które akceptują kierownik komórki SPV oraz Zastępca Naczelnika i Naczelnik Urzędu Skarbowego w Żaganiu. W trakcie kontroli przedłożono raporty wykonane w dniach: 3.01.2018 r., 28.02.2018 r., 7.05.2018 r., 29.06.2018 r., 31.08.2018 r., 31.10.2018 r. i 2.01.2019 r.

Ponadto, w ramach bieżącej kontroli, na poszczególnych etapach prowadzenia postępowania, osoby nadzorujące, sprawują nadzór nad poprawnością prowadzonych przez tego pracownika postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn. Polega on na weryfikacji i akceptacji udostępnionych w aplikacji SSP projektów pism i decyzji oraz analizie zgromadzonego w danej sprawie materiału dowodowego.

W zakresie nadzoru nad terminowością prowadzenia postępowań w zakresie podatku od spadków i darowizn, komórka SPV korzysta z aplikacji SSP. W trakcie kontroli przedłożono raport decyzji wydanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. w podatku od spadków i darowizn, z którego wynika, że w 2018 r. w powyższym zakresie wydanych zostało 219 rozstrzygnięć.

Ponadto ustalono, że w okresie objętym kontrolą, pracownicy komórki SPV uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych z zakresu prawa podatkowego.

Odnośnie zakresu obowiązków kierownika komórki SPV ustalono, że do jego obowiązków należy m.in. nadzór nad prawidłowością merytorycznych rozstrzygnięć w zakresie prowadzonych spraw. W trakcie kontroli stwierdzono, iż w sprawach objętych kontrolą, na poszczególnych pismach brak jest akceptacji kierownika komórki. W związku z powyższym zwrócono się

o wyjaśnienia w tym zakresie. Na podstawie ustnych wyjaśnień kierownika SPV oraz Z-cy Naczelnika Urzędu, ustalono, że z powodu zbyt małej ilości pracowników w komórce SPV, kierownik SPV osobiście prowadzi postępowania podatkowe w zakresie podatku od towarów i usług, chociaż wykracza to poza zakres jego obowiązków. Z tego powodu Z-ca Naczelnika Urzędu bezpośrednio nadzoruje pracę pracownika prowadzącego postępowania podatkowe w przedmiocie podatku od spadków i darowizn. Z czasem, po zwiększeniu liczby pracowników komórki SPV oraz odpowiednim przeszkoleniu pracownika w zakresie prowadzenia postępowań podatkowych w podatku od towarów i usług, obowiązki w powyższym zakresie przejmie ten pracownik, natomiast kierownik SPV zajmie się całością spraw związanych ze spadkami i darowiznami.

Okazany zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności kierownika komórki SPV jest aktualny.

Podczas kontroli zweryfikowano także zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności losowo wybranego pracownika komórki SPV, który nie zajmuje się prowadzeniem postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn. Stwierdzono, że kontrolowany zakres wymaga aktualizacji ze względu na przejście pracownicy

od 1 października 2019 r. na stanowisko eksperta skarbowego ds. orzecznictwa i wymiany informacji międzynarodowej.

Ustalono, że we wszystkich skontrolowanych zakresach obowiązków ustalono wzajemne zastępstwa.

Uchybień i nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze nie stwierdzono

2. Terminowość prowadzenia postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn wszczętych lub zakończonych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Na podstawie raportu z aplikacji SSP otrzymanego z kontrolowanego Urzędu, ustalono, że w 2018 r. zakończono 219 postępowań podatkowych z zakresu podatku od spadków i darowizn. Ustalono, że wszystkie postępowania zostały wszczęte w wyniku złożenia zeznań podatkowych przez podatników podatku od spadków i darowizn. Kontrolą objęto 20 najdłużej prowadzonych postępowań z zakresu podatku od spadków i darowizn.

Wśród wytypowanych do kontroli spraw było: 9 postępowań prowadzonych do miesiąca, 6 postępowań, których czas trwania wyniósł do 2 miesięcy oraz 5 postępowań podatkowych prowadzonych powyżej 2 miesięcy. Średni czas trwania kontrolowanych postępowań podatkowych wyniósł 48 dni.

Ustalono, że wśród wytypowanych do kontroli 20 postępowań podatkowych, w 9 sprawach termin załatwienia sprawy nie był przedłużany, w 4 przypadkach jednokrotnie przedłużano termin załatwienia sprawy, w 6 przypadkach – dwukrotnie. W przypadku 1 sprawy termin załatwienia sprawy przedłużany był trzykrotnie. We wszystkich sprawach nie załatwionych w terminie ustawowym do Strony kierowano stosowne zawiadomienie. Zawiadomienia spełniały wymogi,

o których mowa w art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa, tzn. podano w nich przyczynę niezakończono sprawy w terminie oraz wskazano nowy termin załatwienia sprawy. Przyczyny przedłużenia podawane w zawiadomieniach były rzeczywiste, zgodne z tym na jakim etapie znajdowała się załatwiana sprawa. Nie stwierdzono przypadku, by przedłużenie terminu sprawy nie było zasadne lub wynikało z opieszałości organu. W 2 przypadkach termin załatwienia sprawy należało przedłużyć ze względu na konieczność umożliwienia Stronie zapoznania się i wypowiedzenia co do materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. W 1 przypadku, kontrolowany Urząd przedłużał termin załatwienia sprawy ze względu na konieczność zebrania dodatkowego materiału dowodowego, natomiast w 8 przypadkach powodem przedłużenia terminu załatwienia sprawy był brak odpowiedzi Strony na wezwanie organu.

Ustalono też, że w 9 sprawach, na podstawie art. 200 § 2 pkt 3 Ordynacji podatkowej odstąpiono od wyznaczenia Stronie 7-dniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, bowiem decyzja została wydana wyłącznie na podstawie danych zawartych w złożonym zeznaniu. Informację w powyższym zakresie zawarto w uzasadnieniu decyzji.

W sytuacji, gdy do Stron kierowano zawiadomienia na podstawie art. 123 § 1 i art. 200 § 1 Ordynacji podatkowej, decyzje wydawano co do zasady po upływie 7-dniowego terminu wynikającego z art. 200 § 1 ww. ustawy. W sprawach o numerach: 0810-SPV.4104.51.2018, 0810-SPV.4104.91.2018, 0810-SPV.4104.142.2018, 0810-SPV.4104.109.2018, 0810-SPV.4104.156.2018 stwierdzono jednak, że decyzje były wydawane następnego dnia po upływie terminu do wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego w sprawie materiału

dowodowego. W sprawie nr 0810-SPV.4104.80.2018 decyzja wydana została po upływie dwóch dni po terminie, o którym mowa w art. 200 § 1 Ordynacji podatkowej. Natomiast w sprawie nr 0810-SPV.604.3.2018 termin do wypowiedzenia się upływał w piątek, a rozstrzygnięcie zapadło w poniedziałek. We wszystkich wymienionych sprawach podatnicy byli zamiejscowi.

Zasadniczo Strona ma 7 dni na zapoznanie się z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i wypowiedzenie się co do niego w tym terminie. Z formalnego punktu widzenia, jeżeli Strona w terminie 7 dni nie wypowie się w sprawie zebranego materiału dowodowego, organ podatkowy już następnego dnia po jego upływie, może wydać decyzję. Jednakże, organ powinien uwzględnić fakt, iż Strona może skorzystać z przysługującego jej uprawnienia w ustawowym terminie i swoją wypowiedź w sprawie zebranego materiału dowodowego przesłać pocztą ostatniego dnia terminu, co spowoduje, że dotrze ona do organu po upływie 7 dni. Dlatego wydanie decyzji dzień lub dwa po upływie terminu do wypowiedzenia się, w sytuacji gdy podatnik miał miejsce zamieszkania poza siedzibą Urzędu, może stanowić naruszenie zasady określonej w art. 120 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którą organy podatkowe powinny działać na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa i w toku postępowania powinny stać na straży praworządności oraz zasady prowadzenia postępowania podatkowego w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych - art. 121 Ordynacji podatkowej.

W przypadku sprawy nr 0810-SPV.604.3.2018 stwierdzono, iż korekta zeznania SD-3 wpłynęła do kontrolowanego organu 13 lutego 2018 r., zatem termin do załatwienia sprawy upływał 13 marca 2018 r. Z akt sprawy wynika, że decyzja nr 0810-SPV.604.3.2018 nosi datę 12 marca 2018 r., jednakże wysyłka wg książki nadawczej nastąpiła 15 marca 2018 r.

Na podstawie uzyskanych wyjaśnień ustalono, że ww. decyzja została zaakceptowana przez Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żaganiu 12 marca 2018 r., co potwierdza metryka sprawy. 13 marca 2018 r. decyzja została wydrukowana i przedłożona do podpisu Zastępcy Naczelnika. Tego samego dnia, po podpisaniu została niezwłocznie przekazana do sekretariatu

w celu wysyłki. Ustalono, że jeżeli korespondencja przekazywana jest do sekretariatu do 13:30, wysyłka następuje tego samego dnia. Obecnie nie można jednoznacznie ustalić czy przedmiotowa decyzja została przekazana do sekretariatu 13 czy 14 marca 2018 r.

Odnosnie sprawy nr 0810-SPV.4104.162.2018 stwierdzono, że termin do załatwienia sprawy, o którym mowa w art. 139 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa upływał 10 września 2018 r. – poniedziałek. Decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żaganiu została podpisana 7 września 2018 r. – piątek, natomiast wysłana 11 września 2018 r. Kontrolowany organ wyjaśnił, że prawdopodobną przyczyną nadania przesyłki dopiero 11 września 2018 r., była awaria systemu SZD.

W związku z powyższym wskazać należy, że za załatwienie sprawy w postępowaniu podatkowym uznaje się wydanie decyzji, zgodnie z art. 207 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi że decyzja rozstrzyga sprawę co do jej istoty albo w inny sposób kończy postępowanie w danej instancji. Związanie organu podatkowego własną decyzją wywołuje skutki prawne dopiero w chwili wprowadzenia jej do obrotu prawnego, tzn. z chwilą doręczenia decyzji stronie - art. 212 ww. ustawy, bowiem w dacie doręczenia stronie decyzji wchodzi ona do obrotu prawnego jako akt administracyjny załatwiający konkretną sprawę indywidualnego podmiotu.

Opóźnienia w wysyłce decyzji oraz ewentualnej innej korespondencji przez organ pierwszej instancji mogą spowodować natomiast niekorzystne skutki dla organu podatkowego, np. jeżeli pojawia się wizja przedawnienia prawa do wymiaru podatku (art. 68 Ordynacji podatkowej)

lub też przyczynić się do niedotrzymania terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego dla dokonania określonych czynności przez organ podatkowy, przez inny organ, przez Stronę oraz przez innych uczestników postępowania, a w konsekwencji wydłużyć termin załatwienia sprawy. Do takich terminów należy zaliczyć terminy wskazane np. w przepisach art. 189 § 2, art. 190 § 1, art. 200 § 1 Ordynacji podatkowej.

Powyższe może też stanowić naruszenie zasady prowadzenia postępowania podatkowego w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych (art. 121 Ordynacji podatkowej) oraz zasady szybkości prowadzenia postępowania, zgodnie z którą organy podatkowe powinny działać

w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia; natomiast sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwiane niezwłocznie (art. 125 Ordynacji podatkowej).

W przypadku sprawy nr 0810-SPV.4104.109.2018 stwierdzono, że na czas trwania postępowania podatkowego znaczący wpływ miało to, iż w jego początkowej fazie, kierowano pisma do podatniczki nie na adres do korespondencji, który wskazała ona w zeznaniu SD-3, tylko na adres rejestracyjny. Zeznanie SD-3 wpłynęło do kontrolowanego organu 14 czerwca 2018 r.,

a pierwsze pismo doręczono Stronie 6 września 2018 r. (wezwanie w sprawie zeznania SD-3).

Jednocześnie w weryfikowanych sprawach stwierdzono rozbieżności pomiędzy dokumentacją posiadaną przez kontrolowany Urząd, a informacjami ze strony internetowej eMonitoring - śledzenie przesyłki dot. daty nadawania przesyłek. W książce nadawczej Urzędu znajdują się datowniki przybite przez pracownika Poczty, potwierdzające odebranie korespondencji. Często są one odmienne od daty nadania zamieszczonej w statusie śledzenia przesyłki, tj. w sprawach nr:

- 0810-SPV.604.3.2018 (wg US nadanie decyzji 15.03.2018 r., wg Poczty 16.03.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.80.2018 (wg US nadanie decyzji 12.07.2018 r., wg Poczty 13.07.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.51.2018 (wg US nadanie decyzji 20.04.2018 r., wg Poczty 23.04.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.109.2018 (wg US nadanie decyzji 9.10.2018 r., wg Poczty 10.10.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.142.2018 (wg US nadanie decyzji 17.10.2018 r., wg Poczty 18.10.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.156.2018 (wg US nadanie decyzji 2.10.2018 r., wg Poczty 3.10.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.162.2018 (wg US nadanie decyzji 11.09.2018 r., wg Poczty 12.09.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.60.2018 (wg US nadanie decyzji 5.04.2018 r., wg Poczty 6.04.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.70.2018 (wg US nadanie decyzji 17.05.2018 r., wg Poczty 18.05.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.41.2018 (wg US nadanie decyzji 29.03.2018 r., wg Poczty 30.03.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.39.2018 (wg US nadanie decyzji 22.03.2018 r., wg Poczty 26.03.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.1.2018 (wg US nadanie decyzji 9.01.2018 r., wg Poczty 11.01.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.144.2018 (wg US nadanie zawiadomienia 13.08.2018 r., wg Poczty 14.08.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.44.2018 (wg US nadanie pierwszego zawiadomienia 19.03.2018 r., wg Poczty 20.03.2018 r.; wg US nadanie drugiego zawiadomienia 17.04.2018 r., wg Poczty 18.04.2018 r.);
- 0810-SPV.4104.118.2018 (wg US nadanie pierwszego zawiadomienia 20.07.2018 r., wg Poczty 23.07.2018 r.; wg US nadanie drugiego zawiadomienia 13.08.2018 r., wg Poczty 14.08.2018 r.).

Art. 3 pkt 8 ustawy z 23 listopada 2012 r. prawo pocztowe (Dz.U.2018, poz. 2188 t.j.) stanowi, że nadanie to polecenie doręczenia przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej

w przekazie pocztowym oraz przekazania druku bezadresowego zgodnie z umową o świadczenie usługi pocztowej. Zawarcie umowy o świadczenie usługi pocztowej następuje w szczególności przez przyjęcie przez operatora pocztowego przesyłki pocztowej do przemieszczenia i doręczenia, o czym stanowi art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo pocztowe. Potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego wydane przez placówkę pocztową operatora wyznaczonego ma moc dokumentu urzędowego (art. 17 ww. ustawy). Przymiot przesyłki rejestrowej ma przesyłka pocztowa przyjęta za pokwitowaniem przyjęcia i doręczana za pokwitowaniem odbioru (art. 3 pkt 23 ustawy prawo pocztowe).

Zgodnie z § 27 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (Dz.U z 2013 r., poz. 545), w przypadku przesyłek rejestrowanych umowę uważa się za zawartą z chwilą wydania nadawcy przez operatora wyznaczonego dowodu przyjęcia przesyłki rejestrowanej.

Za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług pocztowych operator świadczący powszechne usługi pocztowe ponosi odpowiedzialność na zasadach określonych w Rozdziale 8 ustawy Prawo pocztowe. Operator pocztowy odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej w zakresie określonym ustawą, chyba że niewykonanie lub nienależyte jej wykonanie:

- 1) jest następstwem czynu niedozwolonego;
- 2) nastąpiło z winy umyślnej operatora;
- 3) jest wynikiem rażącego niedbalstwa operatora.

Podsumowując, w kontrolowanym obszarze stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

Uchybienia:

1. niedołożenie wszelkiej staranności przez pracownika prowadzącego sprawę lub dużą ilość obowiązków skutkującą nie dość staranną analizą akt sprawy, a w konsekwencji kierowanie pism do strony na adres rejestracyjny, a nie wskazany przez nią adres do korespondencji, co przyczyniło się do przedłużenia czasu trwania postępowania (sprawa nr 0810-SPV.4104.109.2018);
2. wydawanie rozstrzygnięć bezpośrednio po upływie terminu wynikającego z art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa lub krótko po tym terminie, w sytuacji, gdy podatnicy są zamiejscowi i mogą skorzystać z przysługującego im prawa do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego w formie pisemnej w ostatnim dniu terminu (0810-SPV.4104.51.2018, 0810-SPV.4104.91.2018, 0810-SPV.4104.142.2018, 0810-SPV.4104.109.2018, 0810-SPV.4104. 80.2018, 0810-SPV.4104.156.2018, 0810-SPV.604.3.2018);

Nieprawidłowości:

1. wysłanie decyzji do podatnika po terminie wyznaczonym na podstawie art. 139 ustawy Ordynacja podatkowa (0810-SPV.604.3.2018, 0810-SPV.4104.162.2018)

3. Prawdliwość kontroli funkcjonalnej realizowanej w kontrolowanym procesie

W trakcie obecnej kontroli ustalono, że w Wytocznych nr 25/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żaganiu z 6 lipca 2017 r. w sprawie określenia terminów i wyznaczenia osób odpowiedzialnych za realizację czynności kontrolnych w ramach kontroli funkcjonalnej w Urzędzie Skarbowym w Żaganiu oraz w Decyzji nr 5/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego

w Żaganiu z 31 stycznia 2018 r. w sprawie określenia terminów i wyznaczenia osób odpowiedzialnych za realizację czynności kontrolnych w ramach kontroli funkcjonalnej w Urzędzie Skarbowym w Żaganiu, określono katalog, terminy i osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli funkcjonalnej odpowiednio w 2017 r. i w 2018 r.

Kontrola funkcjonalna w 2017 r.:

- kontrola funkcjonalna dot. prawidłowości i terminowości załatwiania spraw wyłączonych z bieżącej kontroli funkcjonalnej na każdym szczeblu zarządzania z uwagi na udzielone upoważnienie do podpisywania pism kończących sprawę w zakresie zadań realizowanych przez Urząd, tj. prowadzenia postępowań w sprawie określenia wysokości dochodu, wysokości zobowiązania podatkowego, wysokości zaliczek na podatek, wysokości straty poniesionej przez podatnika, kwoty zwrotu różnicy podatku, kwoty zwrotu, ustalania zobowiązań podatkowych została przeprowadzona przez Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żaganiu 16 grudnia 2017 r. W ramach ww. kontroli zweryfikowano 3 postępowania podatkowe w przedmiocie podatku od spadków i darowizn. Nieprawidłowości nie stwierdzono;
- kontrola funkcjonalna dot. prawidłowości i terminowości załatwiania spraw wyłączonych z bieżącej kontroli funkcjonalnej na każdym szczeblu zarządzania z uwagi na udzielone upoważnienie do podpisywania pism kończących sprawę w zakresie zadań realizowanych przez Urząd, tj. prowadzenia postępowań w sprawie określenia wysokości dochodu, wysokości zobowiązania podatkowego, wysokości zaliczek na podatek, wysokości straty poniesionej przez podatnika, kwoty zwrotu różnicy podatku, kwoty zwrotu, ustalania zobowiązań podatkowych. Prowadzenie postępowań w sprawie stwierdzenia nadpłaty, została przeprowadzona przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żaganiu 27 grudnia 2017 r. W jej trakcie zweryfikowano 4 postępowania podatkowe, w tym 2 postępowania podatkowe w zakresie podatku od spadków i darowizn. W postępowaniach dot. podatku od spadków i darowizn nie stwierdzono nieprawidłowości, zalecenia więc nie były formułowane.

W 2018 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Żaganiu przeprowadził kontrolę funkcjonalną w referacie SPV w zakresie wynikającym z załącznika do decyzji nr 5/2018, tj. w obszarze prawidłowości i terminowości załatwiania spraw wyłączonych z bieżącej kontroli funkcjonalnej na każdym szczeblu zarządzania z uwagi na udzielone upoważnienie do podpisywania pism kończących sprawę, obejmującą zadanie dot. prowadzenia postępowań w sprawie określenia wysokości dochodu, wysokości zobowiązania podatkowego, wysokości zaliczek na podatek, wysokości straty poniesionej przez podatnika, kwoty zwrotu różnicy podatku, kwoty zwrotu podatku, prowadzenia postępowań w sprawie ustalania zobowiązań podatkowych, prowadzenia postępowań w sprawie stwierdzenia nadpłaty. Kontrolą objęto, zgodnie z ww. decyzją, akta 3 wybranych spraw podatkowych w przedmiotowym zakresie, tj.: w sprawie zwrotu nadpłaty (2 sprawy) oraz w sprawie określenia zobowiązania podatkowego. Kontrolą funkcjonalną nie objęto natomiast w 2018 r. postępowań podatkowych prowadzonych w zakresie podatku od spadków i darowizn.

Ustalono ponadto, iż kierownik referatu SPV nie posiada upoważnienia do podpisywania pism kończących sprawę w zakresie podatku od spadków i darowizn. Powyższe wynika z tego, iż kierownik referatu SPV z powodu braków kadrowych, osobiście prowadzi postępowania podatkowe w zakresie podatku od towarów i usług, natomiast sprawy z zakresu podatku od spadków i darowizn, w związku z zaistniałą sytuacją, nadzoruje bezpośrednio Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żaganiu.

Uchybień i nieprawidłowości w zakresie kontroli funkcjonalnej nie stwierdzono.

OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Działania Urzędu Skarbowego w Żaganiu w związku z kontrolą terminowości prowadzenia przez Urząd Skarbowy w Żaganiu postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn wszczętych lub zakończonych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Ustalenia przeprowadzonej kontroli wskazują na to, że podjęte działania Urzędu stanowiące zakres kontroli, realizowane są na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych. Brak jest zastrzeżeń co do kwestii organizacyjnych oraz ogólnie pracy komórki.

Generalnie sprawy z zakresu podatku od spadków i darowizn załatwiane są sprawnie i terminowo. W trakcie kontroli odnotowano jednak pewne uchybienia i nieprawidłowości w zakresie terminowości prowadzenia postępowań podatkowych co rzutowało na ostateczny wynik kontroli.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W zakresie terminowości prowadzenia postępowań podatkowych w zakresie podatku od spadków i darowizn w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

Nieprawidłowości:

1. wysłanie decyzji po upływie miesięcznego terminu, o którym mowa w art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej (2 przypadki);

Uchybienia:

1. niedołożenie wszelkiej staranności przez pracownika prowadzącego sprawę lub dużą ilość obowiązków skutkującą nie dość staranną analizą akt sprawy, a w konsekwencji kierowanie pism do strony na adres rejestracyjny, a nie wskazany przez nią adres do korespondencji, co przyczyniło się do przedłużenia czasu trwania postępowania (1 przypadek);
2. wydawanie rozstrzygnięć bezpośrednio po upływie terminu wynikającego z art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa lub krótko po tym terminie, w sytuacji, gdy podatnicy są zamiejscowi i mogą skorzystać z przysługującego im prawa do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego w formie pisemnej w ostatnim dniu terminu (7 przypadków).

ZALECENIA

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami i uchybieniami, zaleca się:

1. Wzmożenie, przez osoby nadzorujące pracę pracowników SWW i SPV, nadzoru nad terminowością wykonywania zadań przez podległych pracowników, w tym wysyłki pism i rozstrzygnięć organu. Umieszczanie - na pismach wychodzących – datownika oraz parafy w celu ustalenia daty przekazania pism do wysyłki oraz ustalenia potencjalnego winnego nieterminowej wysyłki.

2. Przeszkolenie pracownika zajmującego się postępowaniami w zakresie spadków i darowizn w zakresie dogłębszej analizy akt prowadzonych spraw, weryfikowania danych adresowych zawartych w dostępnych organowi bazach danych i w aktach sprawy.
3. Przeszkolenie pracownika o konieczności takiego załatwiania spraw, by nie narazić się na ewentualny zarzut ze strony podatnika, iż jego prawa zostały ograniczone (zamieszczanie w aktach sprawy notatki z rozmów z podatnikiem, dot. tego, że nie będzie on korzystał z przysługujące mu prawa i zapoznawał się oraz wypowiadał co do zgromadzonego materiału dowodowego albo o tym, że ustalono z nim, że nie będzie przedkładał w sprawie innych, poza już złożonymi, dowodów).
4. Wystąpienie do operatora pocztowego o wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy dokumentacją posiadaną przez kontrolowany Urząd, a informacjami ze strony internetowej eMonitoring - śledzenie przesyłki dot. daty nadawania przesyłek.

Informację o realizacji zaleceń pokontrolnych wraz z potwierdzającymi je dokumentami należy przesłać do tut. organu do 29 maja 2020 r.

Wystąpienie pokontrolne liczy łącznie 9 stron.

Zielona Góra, dnia 31 marca 2020 r.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze
Adam Andrzejewski
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)